

Beszámoló

Erasmus plusz keretében töltött tanulmányút Dániában

2015. október 18-25.

Fogadó intézmény:

SOSU Nykøbing Falster
Vestensborg Allé 78
4800 Nykøbing Falster

Denmark

Küldő Intézmény:

Szegedi Szakképzési Centrum
Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolája

6724
Szeged
Kodály tér 1.
Magyarország

Készítette:

Gyöngyösi Katalin Krisztina
Boros Katalin Gyöngyi

Az Erasmus plusz az Európai Unió új programja, mely az oktatást, a képzést, az ifjúsági területet és a sportot támogatja. Európának biztosítania kell polgárai számára a tudásalapú társadalomban szükséges oktatást, készségeket és kreativitást.

1. Mobilitás

- Pedagógusok, oktatók, oktatási és képzési szakértők, ifjúsági munkások mobilitása
- Felsőoktatásban és szakképzésben tanuló diákok mobilitása (tanulmányok, munkaalapú tanulás, gyakornoki tevékenység)
- Mesterfokú tanulmányokat végző diákok mobilitása (diákhitel-garancia eszköz)
- Ifjúsági cserék és ifjúsági önkéntesség

2. Együtműködések: innováció és jó gyakorlatok cseréje

- Stratégiai partnerségek: kis léptékű együtműködések és nagy léptékű projektek a programban részt vevő országok között
- Tudásfejlesztési szövetségek: a felsőoktatás és a munka világa közötti strukturált együtműködés
- Ágazati szakképzettség-fejlesztési szövetségek: a szakképzés és a munka világa közötti strukturált együtműködés
- Informatikai támogató platformok
- Kapacitásépítés: harmadik országokkal megvalósuló felsőoktatási projektek

3. Szakpolitikai reformfolyamat támogatása

- Szaktudás az oktatás és képzés, valamint az ifjúságügy terén
- Jövőbeni kezdeményezések
- Az európai szakpolitikai eszközök támogatása
- Együtműködés nemzetközi szervezetekkel
- Szakmai párbeszéd, a szakpolitikák és az Erasmus+ program népszerűsítése

Nykøbing, Falster Dánia déli részéhez közel, Koppenhágától 131 km- re fekszik. A szigeteket szétválasztó tenger minden esetben káprázatba ejti az odatévedőket, legyenek akár belföldiek vagy külföldiek. A tenger közelsége, az állandó változás lehetősége az időjárásban is megmutatkozik. Általában az óceáni és a kontinentális éghajlat itt találkozik, melynek eredményeképpen csapadékos, de enyhe időjárásban lehet része az arra járóknak. Ezek az adottságok a gazdaságán is nyomot hagynak, hiszen az október közepén virágzó repce és egynyári takarmánynövények másodvetésben épp az érési fázishoz érnek, a táj legjellemzőbb gazdasági és exportnövénye a cukorrépa. A városnak saját cukorfinomítója is van, így a tárolási és szállítási idő is lerövidül.

A dán konyha ízletes és változatos. Jellegzetessége a vajastésztából készült dán cukrászsütemények. Reggelire szívesebben isznak kávé, mint teát, sőt egész nap szinte csak ezeket változtatják. Sokféle péksütemény esznek, specialitás a krydder nevű fűszerezett kétszersült. Ebédre smorrebrod; a szó jelentése vajás kenyér. (Ez egy gazdagon megrakott szendvics, melyre heringtől kezdve a húsféléken át a sajtokig mindent tesznek.). Reggelire általában kávé, teát, zsömlét, sajtot, tojást vagy müzlit fogyasztanak. A dán ételek fő alapanyaga a hal, a különböző húsok és a burgonya. Hagyományos ételeik; a flaskesteg, ami a ropogósra sült bőrös malac, a gravad laks, ami füstölt vagy sózott lazac kapros pácban és édes mustárból készült szósszal, és a hvid labskovs, ami kockára vágott marhahúsból készült pörkölt, fűszeres krumplival. Az éttermekben jellemzőek még a különböző vegyes hidegtálak, amelyek előételként szolgálnak. Jellegzetes levesek a sörleves, a káposztaleves és a különféle hallevesek.

Dániában a legnépszerűbb ital a sör: Tuborg. Égetett szeszes italok közül az Aquavit nevű köménypálinka a tradicionális különlegesség.

Utazásunkat nagy izgatottság előzte meg, mind a saját, mind pedig kollegáink részéről. A több évtizedes kapcsolat hatására, többekben előtörték a régi emlékek, a hajdani események. Egyszerre örültünk és féltünk, bíztunk és reméltünk, hogy a nagy ismeretlenben iskolánk, országunk hírnevét öregbíteni tudjuk. Emiatt a teher is nagy volt vállunkon, nagy felelősség ilyen szakmai és protokolláris utazáson részt venni. Noha sok öröm, nevetés, rengeteg hihetetlen élmény kapcsolódik ehhez az egy héthez; még több az a szemléletváltás, az a gondolkodásmódbeli eltérés, melyet hazaérkezvén nem tudunk magunkon nem észrevenni. Akár legyen szó a nevelői- oktatói munkáról, akár a családi kapcsolatokról. Sokat kaptunk ettől az utazástól és remélhetőleg sokat is tudtunk adni, vagy fogunk tudni adni a hozzánk érkezőknek.

Annak ellenére, hogy az utazás fél napot vett igénybe, nagyon szép helyre érkeztünk, vendéglátónk már a vasútállomáson várt bennünket, teli örömmel, mosollyal, mintha rég nem látott volna bennünket, noha csak most ismerkedtünk meg vele, először látott minket, ő volt a dániai Erasmus koordinátor, Hanne Stilling.

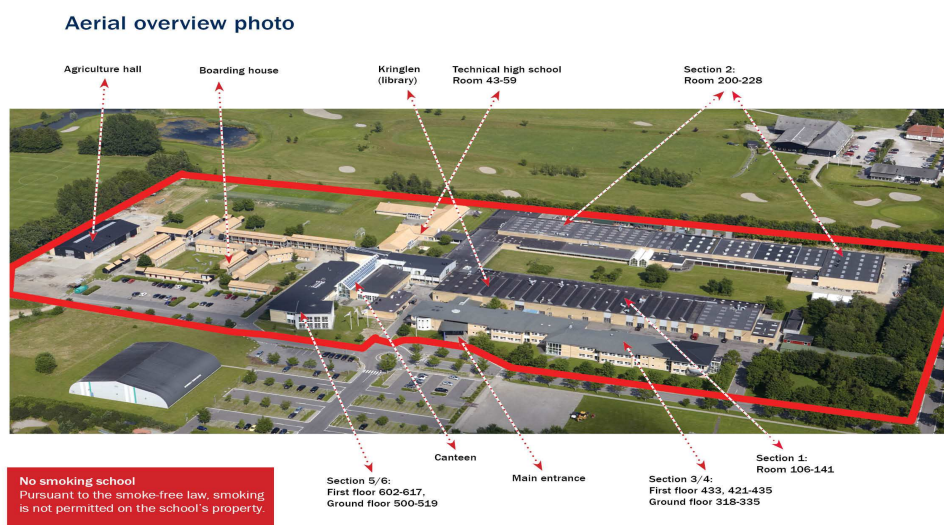
Állandó lakhelyünk a CELF intézménye volt, mely magyar megfelelője az angolszász college / campus kifejezésnek. Leginkább szakképző iskolák kollégiumi központjaként fogalmazható meg.

Rendkívül széleskörű szabadidős tevékenységekkel, sportolási lehetőségekkel, tanulási, készségfejlesztési és ismerkedési lehetőségekkel. Az itt tanuló diákok már önellátók részben vagy teljesen. Bár hétvégére csaknem teljesen kiürültek a szobák, mégis csak egy kisebb táskával indultak haza a szüleikhez vagy a barátokhoz látogatóba. A házimunkát hétközben elvégzik, úgy osztják az idejüket, hogy közben mindenre jusson, beleértve a tanulást, a sportot, a barátokkal való időtöltést is. Kissé meglepő volt számunkra mennyire

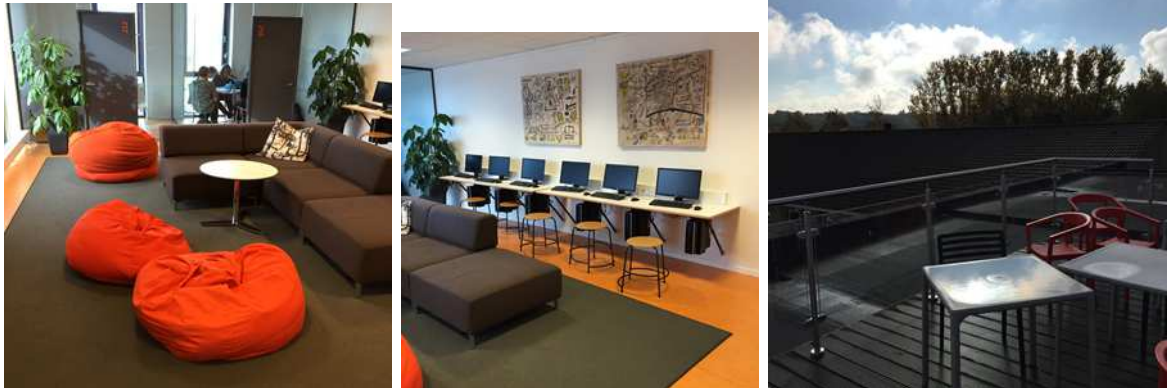
figyelmesek felénk is, mennyire érdeklődők mind irántunk, mind pedig országunk iránt is. Az oktatási rendszerük a miénktől teljesen eltér.

A dán gyerekek úgy kezdenek, mint nálunk: óvoda, majd általános iskola. Ott azonban már kezdődnek a különbségek: a dán gyerekeket sokkal nagyobb önállóságra nevelik. Mivel általában nincs az intézményekben meleg konyha, este vacsoráznak meleg ételt a család. A főzés be van osztva, egyik nap anyuka, másik nap apuka, és kb. 10 éves kortól a gyerekek is be vannak fogva. Legalább egy héten egyszer a gyerekek is kell vacsorát főzni. Ha az általános iskola utolsó évét bentlakásos iskolában járják, akkor kezdődik az elszakadás. 16 évesek, mikor az általánost befejezik, és utána sokan továbbtanulnak. 18 évesen már a legtöbb fiatal elköltözik otthonról, sokan a gimnáziumot már úgy fejezik be, hogy egyedül laknak, tartják el magukat. A dán rendszer lehetővé teszi, hogy 18 éves kor felett az ember már ne függjön anyagilag a szüleitől. Ha valaki dolgozik, akkor kap fizetést, ha tanul, akkor ösztöndíjat, ha nincs munkája, akkor segélyt. A középiskola után általában nem tanulnak tovább rögtön a fiatalok. Sokan elmennek dolgozni, és miután összegyűjtöttek egy kis pénzt, világ körüli útra indulnak hátizsákkal a vállukon. A dán felsőoktatási intézményekben nincs felvételi, hozott pontok alapján ítélnék. Plusz pontnak számít, ha valaki a területen dolgozott, és egy ilyen hosszabb utazás is. Az egyetemi évek után néha nehéz az álláskeresés. A dán emberek jól keresnek, ezért a dán munkaerő nagyon drága. Ez azt jelenti, hogy nagyon hatékonyan kell dolgozni mindenkinek, hogy megszolgálja a fizetését. Családot általában később alapítanak, és a szülők között munkamegosztás van.

1. Első nap: Iskola / Saksjøbing

Hanne Stilling, nagyon sokat segített mindenben számunkra. A pályázat kapcsán lehetőséget kaptunk, hogy a partner iskolát jobban megismerjük. Nagyon összetett intézmény, ahol különböző egészségtudatos magatartásra ösztönző, illetve támogató tevékenységet végeznek. Az iskola felépítésében a hatalmas terek, a természetes fény, a kellemes barátságos színek dominálnak, amely minden esetben rabul ejtett bennünket.

A tanulóknak kiépített közösségi termekben inkább az élénk színek a jellemzőbbek, ezzel is azt jelezve, hogy az általuk kedvelt szélsőségeket igyekeznek elfogadni, így a társadalmi összetartozást már itt erősítik bennük, hiszen ezeknek az egyik alappillére a másik ember feltétel nélküli elfogadása.

Az oktatók részére egy elkülönített folyosó állt rendelkezésre, melynek végében a közös étkező, információs, illetve értekezleti terem állt rendelkezésre. Nap közben, amikor nincs foglalkozása az oktatónak, vagy a közösségi teremben, vagy pedig a saját irodájában foglalhatja el magát. Egy irodában általában 3 - 4 fő dolgozik együtt. Az ajtók a folyosóról nyílnak, és minden irodának természetes fény a megvilágítása.

Minden esetben igyekeznek megragadni az oktatás, a fejlesztés lehetőségét, így például a könyvtár elválasztó falain anatómiai metszeteket gravíroztak az üvegfalakba. A könyvtárban kényelmes székek, fotelek várják az olvasót. Az anatómiai, klinikusi könyvek mellett egészségfejlesztéssel, pszichológiával és egészséges magatartással foglalkozó könyvek, DVD-k és interaktív CD- k is a kínálatukat képezik. A könyvtárban enni - inni lehet, sőt erre egy külön kis kuckó sarkot is kialakítottak. Az elektronikus anyagot QR kód olvasóval is ellátták, így ha a rendelkezésre álló gépek foglaltak a telefon alkalmazását is jól ki lehet használni.

Érdekességnek állapítottuk meg, hogy a több emeletes épület minden szintjén el vannak helyezve defibrillátor készülékek, melyeket mind a tanulók, mind pedig a diákok biztonsággal tudnak használni. Nemcsak a tudás jelenik meg, hanem a tanulók által készített különféle remekműveket is időszakosan meg lehet csodálni.

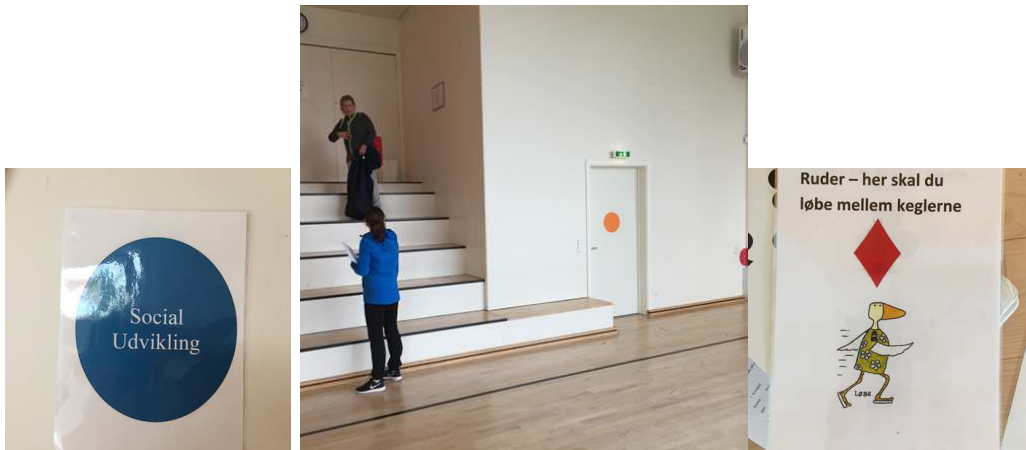
Az iskola bemutatásához a demonstrátori termek is hozzá tartoznak. Természetesen itt is némiképp eltért a megszokottól a látképünk. Jellemző, hogy céltudatosan vannak felépítve a termek, azokra a tevékenységi körre fókuszálva, ami későbbiekben a munkájuk lesz.

Igyekeznek a frontális tanítási módszert mellőzni és fókusz csoportokat képezni. 18 - 50 éves kor között teljesen vegyesen kialakított csoportokat tudtunk megfigyelni, ahol is az egymástól tanulás épp olyan fontos szempont, mint az oktatótól való tanulás.

2. Második nap: Iskola

Lehetőségünk nyílt az órákon is részt venni. Az első fontos eltérés, hogy az órák helyett inkább a foglalkozás elnevezést használják. Ez azt is jelenti, hogy nem egy merev óraterv szerint alakítják ki az óra menetét, a tananyagtartalom elsajátítását, hanem célokat állapítanak meg. Az alapján, hogy sikerült - e elérni a célt vagy sem fogják a későbbi terveket kialakítani a foglalkozásokra. A másik jelentős eltérés, a csengetés hiánya. Az órákon a légkör nyugodt, kiegyensúlyozott, sokat beszélnek az érzéseikről, a gondolataikról ezzel is igyekeznek segíteni az empátia kialakulását az összetartozást, illetve a lehetőséget, hogy egymásban felismerjenek rejtett érzéseket. Az óra menete is eszerint van felépítve, a feladat fókuszában is az érzések detektálása áll. A feldolgozási folyamatok átbeszélése, egyértelmű megfogalmazása is ezt támogatja.

3. Harmadik nap: Nykøbing F Sygehus / iskola

A térséghez tartozó kórház jelentős átalakításon ment át. Számunkra tagozódást mutatták meg, illetve a Geriátriai osztályt és a skill labort. Mindenképp illik megjegyezni, hogy az eszközökkel való bánásmód, a személyzet tevékenységi körének kihasználtsága magasabb, mint nálunk.

A gazdasági viszonszámok tekintetében, leginkább az ágy kihasználtságot és az ápoló beteg arányt szokták említeni. Minden esetben elmondható, hogy ezek a viszonszámok csak esetleges összehasonlítást eredményezhetnek, és nem lehet tényleges következtetést levonni belőlük. Nálunk a dán példához képest még gyerekcipőben jár a szociális ágazat. A partner országban pedig már egy kialakult központilag vezérelt, céltudatosan megszervezett jól működő egységet láttunk. Természetesen egyik alappillére az ápoló és a szociális gondozó és ápoló, akinek a mobil telefonján egészségügyi applikáció van telepítve. Ennek segítségével lehetősége nyílik a beteg minden korábbi és jelenlegi dokumentációját megtekinteni, és azokhoz a saját észrevételeit, tapasztalatait hozzáilleszteni, ami alapján a központ elrendeli a további lehetőségeket (kivizsgálás, fekvőbeteg ellátó intézménybe való felvétel stb).

A Geriátriai osztály felépítését tekintve barátságosabb az itthoni OEP által támogatott intézményekéhez képest. A falakon élmény dús, színes képek, az osztályon szobabicikli segíti a fizikai aktivitás megtartását. A POCT rendszerű diagnosztikai gép áll rendelkezésre, melynek hazánkban is egyre nagyobb jelentőséget adnak. Az infekciókontroll rendkívül magas szintű, illetve az anyag és eszköz ellátás is számunkra hihetetlen mértékű. A személyzet összetétele hasonlít a hazánkban elfogadottra. Ami számunkra még nagyon távoli lehetőség, hogy az ápolók ruházatán a nevük mellett a végzettségüket jelző numizmatikai jelkép is megjelenik. Ez mind a németajkú, mind pedig az angolszász vidékeken előfordul.

A skill labor megtekintése leginkább az anesztézia és a sürgősségi ellátás területeit ölelte fel. Az eszköztár mellett elképesztő egyszerű ötletekkel találkoztunk, mint például a videokamerák előtt bemutatott újraélesztés,

ami lehetőséget ad a későbbi kiértékelésre, hibák és javítani valók észrevételére. Természetesen a cél a hatás fokozása, az élet mentésére irányuló mechanizmusok tökéletesítése.

4. Negyedik nap: Idősek otthona / GeoCenter Møns Klint

Több idősek otthonát is sikerült megtekintenünk. Sajnálatos módon nemcsak nálunk tapasztalható az a demográfiai eltérés, hogy a fiatalok inkább a nagyvárosban keresnek lehetőséget az életük kialakítására, hanem ez a Falster szigetre is jellemző. Ezekben az otthonokban nagyon sok volt tanítványt mutattak be nekünk, akik, szép emlékeket soroltak az iskoláról.

Stubbekobing, nem hasonlít a jól megszokott idősek otthonához, vagy lakóparkhoz. Egy nagyobb lakóparkban több kisebb csoport együttélését tudják biztosítani.

Igyekeznek olyan lakóközösségeket kialakítani, akik együttélésének hasonló problémái vannak (pl: agyvérzés utáni állapot).

Rendelkezik a lakópark egy kisebb kerttel, kisebb állatparkkal, mert a gondoskodás élménye segíti a test és a lélek egységben tartását, állapottól függetlenül. Azokban az esetekben, akiknek súlyosabb betegsége van, vagy olyan fokú a demencia betegsége, hogy akár magára és másra is veszélyes lehet, a park egy kisebb, különálló részében helyezik el (ingerszegény környezetben). A lakókról az ellátó személyzet gondoskodik, nem csak az alap -, hanem a szociális szükségleteiket is segítenek rendezni (mosás, vásárlás).

Az ellátás térítéses, viszont az év végén fennmaradó összeget a lakókörnyezetre fordítják (kényelmi eszközök, berendezési tárgyak). A szociális kapcsolatok sérülését igyekeznek kivédeni, közösségi programokat szerveznek kisebb és nagyobb csoportokban is, ilyen például a lakóközösségen belüli születésnap ünneplése.

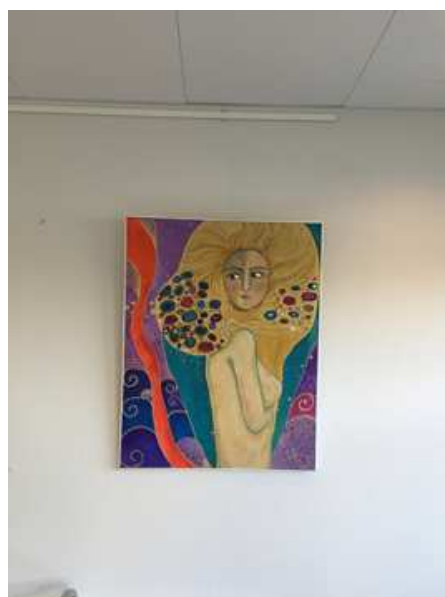

GeoCenter Møns Klint: Kísérőnk nagylelkűségét tükrözi, hogy az Unesco világörökség tagjaként is elhíresült fehér sziklákat láthattuk. Sajnos, csak ezen az egy napon volt hűvös- esős idő, így a sziklák nem pompáztak hófehér vakító fényükben, de a látkép csodálatos volt, a tenger hangja minden esőcseppért (és a kétszeri 994 lépcsőért) kárpótolt bennünket.

5. Ötödik nap: Iskola / Nykøbing, Falster

Kézműves foglalkozáson vettünk részt. Elsőként furcsa volt, majd egy tematikusan megtervezett, jól átgondolt stratégiát vettünk észre kézműves foglalkozásnak álcázva. A rohanó világban az internet nyújtotta lehetőségeket kihasználva az emberi kapcsolatok háttérbe szorulnak. Nemcsak nálunk tapasztalható a tanulók figyelmének a hiánya, a céltudatosság, a jövőkép hiánya, hanem Dánia ezen területén is. Az oktatók nagy munkája fekszik abban, hogy egy szakmát megtanítsanak még akkor is, ha ezt a tanuló nem szívesen tanulja, vagy pontosan tudja, hogy csak a vizsga utolsó napjáig fog vele foglalkozni.

A Dán Oktatási Minisztérium egy rendeletben ad arra lehetőséget, hogy azok a tanulók, akiknek nincs elképzelésük a jövőjükkel kapcsolatban, vagy a

szociális háttérük miatt később tudnak részt venni valamilyen képzésben; részesüljenek 20 hetes az iskola profiljába illő foglalkozásokon. A 20 hét elteltével maradhat a befogadó iskola valamilyen képzésében. Viszont ha időközben megszakítja, újra nem kezdheti; akkor már a rendszerből kikerül és magára vagy a környezetére van utalva.

6. Hatodik nap: Nykøbing, Falster

Sajnos csak kevés időnk maradt a város és környékén megtekintésére. Az ételek kipróbálására, a dán életkedvet azonban így is egy picit magunkkal tudtuk hozni. Eltérőnek tapasztaltuk a bolti eladók kedvességét, és előzékenységét, azokat a lehetőségeket, melyek itthon ritkán érik a látogatót. A demokrácia országának tartott emberek teljesen nyugodtan vélekednek a dolgaikról. Nem látható rajtuk az a fajta stressz, mint a magyar lakosságon, talán ez is segít nekik abban, hogy a szív- érrendszeri betegségek mortalitási és morbiditási mutatói egyre csökkenek.

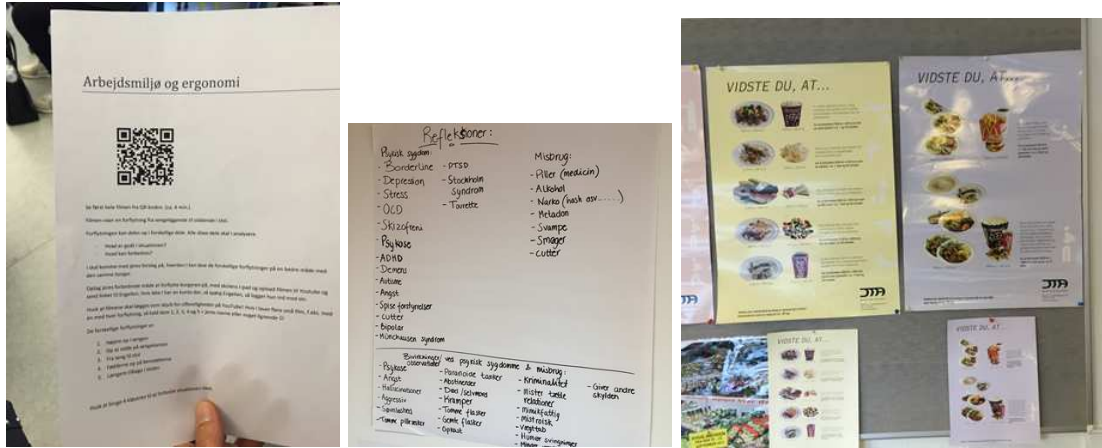
7. Hetedik nap: Koppenhága

Hazautazás előtt 2 óránk volt a nagy mesemondó, Andersen városát megtekinteni. Főbb úticéljaink voltak, melyet minden kiránduló felkeres: Christiansborg Slot, Amalienborg és a Tivoli. Az ételek kipróbálása elmaradhatatlan volt.

Disszemináció

A hazahozott értékek alapján igyekszünk átalakítani a tanítási óráinkat. Természetesen ez akkor sikerül a legteljesebb módon, ha a technikai feltételek adottá válnak (QR kód alapú oktatási segédanyagok, interaktív táblák, csoportfoglalkozások).

Jelenleg 2 osztálynál igyekszünk kialakítani fókuszcsoportos tanulási lehetőségeket több - kevesebb sikerrel.

Hátrány: az eltérő szociális érzékenység, az anyagi háttér hiánya, a támogató kapcsolatok hiánya.

Előnyök: a tanulók maguk is elmondták, hogy másabb az így kialakított óra, mert a tananyagot is meg tudják beszélni, és egymásra is oda tudnak figyelni. (illetve a másfajta tanulási mechanizmus miatt, sokkal biztosabbnak ítélik meg az így megszerzett tananyagot)

Egyéb újdonsült tevékenységeket is szeretnénk kipróbálni, mint pl: a video fájlok készítését közös értékelésre; vagy a kézműves foglalkozások bevezetését kezdő évfolyamoknál.